

Styre: Fakultetsstyret ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet

Dato: 27.03.2014

Styresak: 18/ 2014

Arkivsaksnr: 2014/307-NILSO

Møtedato: 08.04.2014

Forskningsmelding 2013 - Det samfunnsvitenskapelige fakultet

Bakgrunn

Forskningsmeldingen for Det samfunnsvitenskapelige fakultet gir en overordnet vurdering av forskningsaktiviteten i 2013. Meldingen er utformet i samsvar med mal fra universitetsdirektøren. Det er lagt opp til at meldingene skal ha et kortere format enn tidligere.

Oppfølging av prioriteringer omtalt i 2012 og planer og prioriteringer for 2014

Strategisk plan for 2011-2015 for Det samfunnsvitenskapelige fakultet vektlegger at sterke fagmiljøer med solid disiplinforankring er en sentral forutsetning for å oppnå faglig bredde og kvalitet ved instituttene. Fakultetet har fem temaområder for forskningsaktiviteten: *Utviklingsrelatert forskning; Velferd, arbeidsliv og migrasjon; Demokrati og rettsstat; Klimaendringer og samfunnsmessige konsekvenser og tiltak, samt Informasjon, kommunikasjon og kultur.* Aktiviteten innen utviklingsforskning er omfattende og fakultetet har investert i feltet gjennom flere år. Flere institutter viser de senere årene økende aktivitet innen forskningsfeltet klima og energiomstilling. I tillegg til omfattende aktivitet innen de tematiske områdene vil fakultetet særlig trekke frem *Norsk medborgerpanel* som drives av Institutt for sammenliknende politikk i samarbeid med andre institutter og Uni Rokkansenteret. *Norsk medborgerpanel* er en svært viktig ressurs for samfunnsvitenskapelig forskning om holdninger og holdningsendringer. Ved Institutt for økonomi er *Gruppe for trygdeøkonomi* finansiert av Norges forskningsråd. Det arbeides for å sikre en videre ekstern finansiering for denne satsingen.

I strategiperioden har det vært et økende fokus på å øke omfanget av eksternfinansierte prosjekter. Horizon 2020 åpner store muligheter for ekstern finansiering og internasjonalt samarbeid. Det har høy prioritet å oppnå prosjekter innen fakultetets prioriterte områder. God forskningsledelse og økt publisering er også viktige prioriteringer.

Prioritert forskningssamarbeid med andre forskningsinstitusjoner samt samfunns- og næringsliv

Det samfunnsvitenskapelige fakultet har som mål at fagmiljøene skal hevde seg internasjonalt og samarbeide med anerkjente forskningsmiljøer nasjonalt og internasjonalt. Alle instituttene rapporterer om omfattende samarbeid med forskningsinstitusjoner i inn- og utland. Det er et godt samarbeid med andre fakulteter ved UiB, andre universiteter, høyskoler og forskningsinstitutter. I randsonen er særlig Uni Rokkansenteret, Chr. Michelsens Institutt (CMI), Bjerknessenteret, Institutt for samfunnsforskning (ISF) og Samfunns- og næringslivsforskning AS (SNF) viktige partnere. Institutt for informasjons- og

medievitenskap har sammen med utenlandske universiteter og norske næringspartnere innen media-sektoren søkt om finansiering av et Senter for forskningsdrevet innovasjon, *Bergen Journalism Lab*, som kan gi *MediaCity Bergen* en slagkraftig internasjonal satsing på forskning og innovasjon. Medieklyngen har ambisjoner om å danne grunnlag for innovativ forskning innen medie-, kultur- og teknologiforskning. Institutt for økonomi har etablert samarbeid med SFF *Centre for Cancer Biomarkers* ved Det medisinsk-odontologiske fakultet. Institutt for sammenliknende politikk har omfattende samarbeid med Fudan University i Shanghai. Institutt for sosialantropologi peker på at sosialantropologien har en bredkontaktflate ikke bare mot andre samfunnsvitenskapelige fag, men også mot humanistiske og naturvitenskapelige fag, jus og medisin.

Arbeid for å styrke forskningsledelse, organisering og strategisk planlegging

Ved instituttene er temabaserte forskningsgrupper et viktig virkemiddel for faglig utvikling. Flere av instituttene har gjennomført en konsolidering av forskningsgruppene. Noen institutter ser på gruppene som et strategisk virkemiddel. Andre institutter anser forskningsgruppene som et mer uformelt faglig fellesskap. Ved Institutt for informasjons- og medievitenskap er forskningsutvalget forum for drøfting og utvikling av instituttets forskningsstrategi. Fakultetet ser forskningsgrupper med en tydelig profil og god ledelse som et viktig virkemiddel for å sikre god forskningsledelse. I 2013 gjennomførte Det samfunnsvitenskapelige fakultet i samarbeid med Det humanistiske fakultet et forskningslederprogram for yngre/nyansatte forskere ved de to fakultetene. Programmet omfattet tre moduler med temaene: 1) eksterntfinansierte forskningsprosjekter – fra idé til realisering, 2) forskningsledelse og 3) formidling. De to fakultetene planlegger en ny gjennomføring i 2015.

Tverrfaglige og flerfaglige initiativ og satsinger

Forskningen ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet er disiplinorientert og inngår i ulike flerfaglige og tverrfaglige initiativer. Innen alle fakultetets strategiske forskningssatsinger er det samarbeid om prosjekter og faglige aktiviteter som involverer flere disipliner. Større programutlysninger innen NFR og EU etterspør i større grad tverrfaglige og flerfaglige tilnærminger i prosjektene. Fagmiljøenes evne til samarbeid på tvers av disiplingrenser er en viktig forutsetning for å posisjonere seg for eksternt finansiert forskning. Prosjektet *Climate Crossroads* som involverer forskere fra flere institutter ved fakultetet er et eksempel på tverrfaglig forskning. *Medborgerpanelet* er også resultat av bredt faglig samarbeid mellom flere av instituttene. Ved Institutt for sosialantropologi er det EU-prosjektet *European Consortium for Pacific Studies* (ECOPAS) et godt eksempel på tverrfaglig forskning som også omfatter fagdisipliner utenfor fakultetet. Institutt for økonomi er involvert i *Bergen Center for Competition Law and Economics* (BECCLC). Dette er et nært faglig samarbeid mellom økonomer, jurister og statsvitere, og satsingen skjer i samarbeid med Konkurransetilsynet.

Tiltak som kan styrke publiseringen, særlig på nivå II

Fakultetets publikasjonsaktivitet har hatt en betydelig vekst etter 2005. Året 2012 var et toppår for fakultetet samlet med 267,2 publikasjonspoeng. Beregninger for 2013 tilsier et resultat på 265 publikasjonspoeng. Institutt for informasjons- og medievitenskap har vist en jevn økning i publikasjonsaktiviteten og antall poeng er mer enn fordoblet siden 2007. Det er variasjon fra år til år i omfanget av publisering på nivå II. Fakultetet ser det som viktig å motivere til publisering på høyt nivå, men det er også viktig å ta hensyn til at forskning må publiseres i de fora og den sammenhengen de passer best inn. Det er fortsatt utfordringer ved at publiseringen er skjevt fordelt i den vitenskapelige staben. Flere av instituttene rapporterer at de har lokale incentiv-ordninger for å stimulere til publisering. Økt fokus på

registrering av publikasjoner i CRISTIN og instituttens godkjenningsrolle har bidratt til å styrke eierskapet til prosessen rundt publisering.

Arbeid for mobilisering og økt deltakelse i Horizon 2020 og annen ekstern finansiert virksomhet

Fakultetet oppnådde kr 50,9 mill. i eksternfinansiert aktivitet mot et mål på kr 52,5 mill. i 2013. Inntektene fra Norges forskningsråd var kr 36,2 mill. mot et antatt mål på kr 36 mill. Det ble sendt inn 59 søknader til Norges forskningsråd på totalt kr 256,9 mill. Av disse er 11 prosjekter innvilget med en total ramme på kr 38,6 mill. Det ble sendt 21 søknader til FRIPRO og to prosjekter ble innvilget. I den nye ordningen med støtte til unge forskertalenter ble ytterligere to prosjekter innvilget. Det ble også sendt en rekke søknader til Norges forskningsråd i november 2013, blant annet til VAM-programmet. Resultatene av behandlingen er ikke klar.

I 2013 ble det sendt få søknader til EU-finansierte program. Dette skyldes delvis overgangen fra FP7 til Horizon 2020 med få utlysninger. Interessen for ERC er økende, og totalt ble det sendt åtte søknader til ERC i siste utlysingsrunde. Institutt for sosialantropologi oppnådde en ERC Advanced Grant til prosjektet *Egalitarianism*. To søknader til ERC Consolidator Grant ble utviklet i 2013, begge fra Institutt for informasjons- og medievitenskap, men de oppnådde ikke finansiering. En søknad til ERC Starting Grant fra Institutt for sammenliknende politikk kom til siste evalueringsrunde, men oppnådde dessverre ikke finansiering. Institutt for økonomi har til behandling en søknad til ERA-NET, NORFACE, sin utlysning *Welfare State Futures*.

Fakultetet arbeider systematisk for å motivere søkere til ERC og til andre deler av Horizon 2020. Vi samarbeider med Forskningsadministrativ avdeling og instituttene om dette. For å stimulere til gode søknader til Forskningsrådet og Horizon 2020 gir fakultetet støtte til søknadsprosesser og koordineringsarbeid. Institutt for sammenliknende politikk har dedikert en vitenskapelig ansatt til å vurdere hvordan instituttet og forskerne kan posisjonere seg for europeiske forskningsprosjekter. Andre institutter har valgt andre opplegg for å styrke den eksternt finansierte aktiviteten. Fakultetet vil fortsette arbeidet for å styrke eksternt finansiert forskningsaktivitet på områder som står sentralt i vår forskningsvirksomhet.

Forslag til vedtak:

Styret ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet slutter seg til forslag til forskningsmelding for 2013.

Knut Helland
dekan

Lise Gundersen
fakultetsdirektør